

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ผลของการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและลีลา (สไตล์) การสัมภาษณ์ของพิธีกรรายการประเภทสนทนาเชิงสาระทางโทรทัศน์ โดยแบ่งนำเสนอที่ละวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 สไตล์การสัมภาษณ์ผู้ร่วมรายการของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระแต่ละรายการเป็นอย่างไร (โดยเน้นศึกษาในเรื่องการตั้งคำถาม การสรุปคำตอบ การเปิดประเด็น การเชื่อมประเด็น การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการ และบุคลิกภาพส่วนบุคคลในการนำเสนอตัวเองของพิธีกร)

สรุปผล

1. รายการกรองสถานการณ์ คุณอดิศักดิ์ มีสไตล์ที่เน้นความสุภาพนุ่มนวลและสำรวมเป็นหลัก แผงไว้ด้วยความเป็นกันเองในระดับหนึ่ง แต่ยังคงความมีสาระและจริงจังเป็นสำคัญ โดยภาพรวม สไตล์การสัมภาษณ์ของคุณอดิศักดิ์มีความลงตัวและสอดคล้องกับบุคลิกภาพส่วนบุคคล มักใช้คำถามเปิดเพื่อให้ผู้ร่วมรายการได้ให้รายละเอียดเป็นส่วนใหญ่ ดำเนินรายการได้เนื้อหาต่อเนื่อง ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เรียงลำดับเนื้อหาได้ดี ให้ความสำคัญกับการเชื่อมประเด็น มีการเชื่อมประเด็นที่กลมกลืน การนำเสนอตัวเองดูเรียบๆ ดูได้เรื่อยๆ แต่อาจจะขาดสีสัน ความคึกคัก และขาดความน่าสนใจไปบ้าง

2. รายการถึงลูกถึงคน จากการศึกษาพบว่าคุณสรยุทธมีสไตล์ในการสัมภาษณ์ในเชิงรุก กร้าว และกล้า ตรงไปตรงมา คำถามที่คุณสรยุทธถามก็มักจะมีสไตล์ตรงไปตรงมา ประกอบกับการใช้กลยุทธ์ในแบบของการสืบเสาะความรู้ (Investigation) ซึ่งคล้ายกับวิธีการสืบสวนของตำรวจหรือหน่วยความเข้าไปด้วย กล่าวคือ จะใช้ทั้งเทคนิคถามตรงๆ ถามนำ หลอกล่อ ตะล่อมถาม ขั้วเหย่ ถามแบบคาดไม่ถึง ที่สำคัญ คุณสรยุทธมักถามคำถามแบบขั้วให้แย้ง แกล้งไม่เชื่อ เหมือนเป็นฝ่ายตรงข้าม เพื่อหลอกล่อให้ผู้ร่วมรายการเปลือยข้อเท็จจริงออกมาจนหมดเปลือก บุคลิกภาพดูดูดัน แสดงออกชัดเจน ก่อให้เกิดสีสันและความคึกคัก น่าติดตาม

3. **รายการบ่ายนี้มีคำตอบ** คุณวิศาลมีสไตล์ที่ดูรุดตรงไปตรงมาแต่ไม่ก้าวร้าว ด้านคุณสุนทรีมีสไตล์ที่สุภาพอ่อนโยน และดูประนีประนอม โดยภาพรวมของการสัมภาษณ์ของสองพิธีกร เป็นการสัมภาษณ์เพื่อดึงรายละเอียดเป็นหลัก ซึ่งสามารถทำได้ดีทั้งคู่ คือได้รายละเอียดชัดเจนจริงๆ นอกจากนี้ยังมีการสรุปรวบรวมให้ผู้ชมได้ข้อมูลเป็นกลุ่มเป็นก้อนอย่างสม่ำเสมอ บางครั้งคุณวิศาลยังทำหน้าที่ในการวิเคราะห์เนื้อหาเพิ่มเติมให้ด้วย อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงสัดส่วนการแลกเปลี่ยนจะพบว่าการแลกเปลี่ยนไม่เท่ากัน แม้ในช่วงนำเข้าสู่ประเด็นตอนต้นรายการ คุณวิศาลจะยังมีการส่งบทให้คุณสุนทรีพอสมควร แต่สัดส่วนในการให้ข้อมูลที่มากกว่า ก็ยังคงเป็นคุณวิศาล อย่างไรก็ตามโดยรวมแล้วทั้งคู่ก็สามารถเติมเต็มกันและกันได้ โดยเฉพาะคุณสุนทรีที่สามารถเก็บตกประเด็นที่ตกหล่นให้คุณวิศาลได้เป็นอย่างดี ส่วนในเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการ ทั้งสองแสดงออกอย่างชัดเจนว่าต้องการขอข้อมูลจากผู้ร่วมรายการ เป็นผลทำให้ผู้ร่วมรายการทำหน้าที่ให้ข้อมูลอย่างเต็มที่เช่นกัน ที่สำคัญ สไตล์การสัมภาษณ์เช่นนี้ ผู้ที่ได้ประโยชน์สูงสุดคือผู้ชม เนื่องจากได้ข้อมูลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

4. **รายการมันนี่ทอล์ค** สรุปโดยภาพรวมอาจารย์จะมีสไตล์การถามและการตั้งคำถาม ด้วยการถามคำถามเปิดเป็นส่วนใหญ่ จากนั้นจะมีการเสริมประเด็นและสร้างบรรยากาศให้เกิดความสนุก ผ่อนคลายอย่างสม่ำเสมอ ลักษณะคำถามแรกจะมีความกระชับและตรงประเด็น ส่วนคำถามหลังจากนั้น ลักษณะคำถามจะเป็นคำถามสดที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น รูปประโยคเยิ่นเย้อไม่กระชับนัก แต่ขยายความชัดเจน สไตล์โดยรวมเน้นความเป็นพิธีกรอารมณ์ดี ตลก แต่ด้วยสถานภาพความเป็นผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์และนักวิชาการ จึงยังคงความน่าเชื่อถือ ตรงตามจุดประสงค์ของรายการที่อาจารย์ต้องการให้เป็นการสอนเรื่องหุ่นยาๆให้เข้าใจงานในแบบของ Edutainment

5. **รายการเขี้ยวแฉกแฉง** คุณจอมขวัญมีสไตล์การทำรายการแบบตรงไปตรงมานุ่มนวลในระดับหนึ่งในแบบผู้หญิง ส่วนคุณยุทธนาแม้จะเป็นผู้ชายแต่ดูมีความประนีประนอมและนุ่มนวลเช่นกัน ที่สำคัญเป็นพิธีกรคู่ที่มีความเอื้ออาทรกันดี โดยจะคอยดูจังหวะ แลี่ยบทให้กันและกันเสมอ คุณจอมขวัญสามารถสร้างบรรยากาศสบายๆ ตามจุดประสงค์ของรายการได้ คือมุ่งนำเสนอสาระในยามบ่าย ด้วยความผ่อนคลาย ทำเรื่องหนักให้ดูง่ายกับการเข้าถึง ส่วนการปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจระดับผู้บริหารที่มีอาวุโส คุณจอมขวัญสามารถที่จะพูดคุยได้ในระดับที่เท่ากัน แต่ไม่รุกรานก้าวร้าว ส่วนคุณยุทธนาดูมีความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองมากไป จึงทำให้ดูไม่เป็นธรรมชาตินัก อย่างไรก็ตามคุณยุทธนาเป็นคนที่ดูแลและให้เกิดริตกับผู้ร่วมรายการด้วยคำพูด และน้ำเสียงที่อบอุ่นดีมาก ทำให้ผู้ร่วมรายการผ่อนคลาย

โดยภาพรวมพิธีกรทั้งสองมีการรับส่งกันดี จะถามคำถามแบบเนชั่นคือตรงไปตรงมา แต่จะรักษาคอนเซ็ปต์รายการคือเป็นกันเองยิ้มแย้มแจ่มใส มีคำถามหยอกเินบ้างเพื่อรักษาบรรยากาศ และนำเสนอความเป็นตัวเอง อย่างคุณจอมขวัญจะถามตรงไปตรงมาแบบเป็นมิตร เป็นธรรมชาติ คำถามจะไม่ยาวมาก ส่วนใหญ่จะถามคำถามเข้าประเด็นโดยไม่ค่อยมีการเชื่อมประเด็น ต่างจากคุณยุทธนาที่จะเด่นมากในการพูดเชื่อมประเด็น คำถามเป็นคำถามตรงไปตรงมาแบบขอรายละเอียด เช่นกัน แต่จะผูกประโยคให้ยาวกว่า

6. รายการเส้นทางนักลงทุน บุคลิกภาพและการนำเสนอตัวเองของคุณธีรรัตน์มีความโดดเด่นมากในเรื่องของความสุขภาพ ส่วนการตั้งคำถาม ลักษณะคำถามของคุณธีรรัตน์จะเป็นการถามเปิดเพื่อดึงรายละเอียด เป็นส่วนใหญ่ และบางครั้งก็เป็นคำถามหยั่งเพื่อค้นหาความจริงที่อยู่ลึกลงไปอีก เหมือนต้องการให้ผู้ร่วมรายการได้ช่วยวิเคราะห์ไปในตัว ส่วนการปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการ คุณธีรรัตน์พยายามสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง และเป็นความพยายามที่ประสบผลสำเร็จ เพราะออกมาเป็นธรรมชาติ แจกรับเชิญดูผ่อนคลายขึ้น แม้แต่การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ คุณธีรรัตน์ก็ยังสามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้สบายๆ ได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อสไตล์การสัมภาษณ์ของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระทั้ง 6 รายการ

สรุปผล

1. รูปแบบ และเนื้อหาของรายการ รูปแบบรายการสนทนาเชิงข่าว พิธีกรก็อาจมีสไตล์เหมือนผู้ประกาศข่าวผสมผสานกับความเป็นพิธีกร รูปแบบรายการแนวโต้แย้งแสดงเหตุผลที่เน้นความเป็นนิวส์โฮว์ ก็ทำให้พิธีกรต้องมีลีลาที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงความขัดแย้งที่เข้มข้น มิมีติของอารมณ์ความรู้สึก เกิดความตื่นเต้น แต่ต้องควบคุมสถานการณ์ให้ได้ หรือรูปแบบรายการที่มีการสัมภาษณ์เป็นช่วงหนึ่งของรายการ พิธีกรจะไม่เน้นการเปิดประเด็นยาวๆ มากนัก และถามตรงไปตรงมาแต่เฉพาะเนื้อหาหลักๆ ไม่เน้นการเชื่อมประเด็นมากมายให้เยิ่นเย้อ เป็นต้น

นอกจากนี้เนื้อหาหรือประเด็นที่สัมภาษณ์ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อสไตล์การสัมภาษณ์ของพิธีกร หากประเด็นที่สัมภาษณ์เป็นประเด็นร้อนมีสีสันอยู่ในตัว อารมณ์ในการสัมภาษณ์ของพิธีกรก็จะเป็นในอีกรูปแบบหนึ่ง หากประเด็นในการสัมภาษณ์เป็นเพียงประเด็นเบาๆ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ หน่วยงานหรือนโยบาย การสัมภาษณ์ก็จะมีน้ำหนักและลีลาในอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นต้น

2. ประสบการณ์ข่าว พิธีกรหลายคนยืนยันเป็นเสียงเดียวกันว่า หากเคยคลุกคลีกับวงการข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเคยเป็นนักข่าวมาก่อน มีผลอย่างมากต่อความเป็นมืออาชีพในงานด้วย พิธีกรสนทนาเชิงสาระ ซึ่งจากประสบการณ์การเป็นผู้สื่อข่าวมาก่อน จะทำให้การจับประเด็นเป็นไปโดยอัตโนมัติ การตั้งคำถามได้ต่อเนื่องตรงเป้าหมาย รู้เทคนิคที่จะล้วงคำตอบจากแขกรับเชิญ รู้แนวทางการหาข้อมูล รู้จักแหล่งข่าว รวมไปถึงคุ้นเคยใกล้ชิดกับแหล่งข่าวที่อาจกลายมาเป็นแขกรับเชิญในรายการ เหล่านี้เป็นผลดีต่อพัฒนาการสู่ความเป็นมืออาชีพด้านพิธีกรทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่แต่เฉพาะประสบการณ์ด้านข่าวเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่องานด้านนี้ ประสบการณ์ด้านการพูด โดยเฉพาะอาชีพ ครูอาจารย์ ก็มีอิทธิพลไม่แพ้กันในการส่งเสริมทักษะทางด้านการพูด ทั้งนี้ทั้งนั้น แล้วแต่ว่า พิธีกรแต่ละคนจะรู้จักปรับใช้และต่อยอดประสบการณ์ที่มีได้ดีมากน้อยแค่ไหนเป็นสำคัญ

3. บุคคลต้นแบบ (model) พบว่า สไตส์การสัมภาษณ์แขกรับเชิญของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากบุคคลต้นแบบ ที่อาจจะเป็นการตั้งใจเอาอย่าง เพื่อมาปรับใช้กับตัวเอง ผ่านการพัฒนาจนกลายเป็นความลงตัว หรืออาจจะไม่ได้ตั้งใจที่จะเอาอย่าง แต่อาจเกิดจากการคลุกคลีทำงานร่วมกัน ได้รับคำแนะนำ ฝึกฝนจากบุคคลต้นแบบ หรืออาจจะได้ดูผลงานของบุคคลต้นแบบบ่อยๆ จนซึมซับมาโดยไม่รู้ตัว ทั้งนี้ ไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ผลที่ออกมาคือ พิธีกรแต่ละคนจะมีส่วนที่คล้ายบุคคลต้นแบบในบางส่วน ประกอบกับความเป็นปัจเจกโดยพื้นฐานของตัวเอง ผสมผสานกลายเป็นสไตส์ของแต่ละคน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า แม้พิธีกรแต่ละคนจะมีความคล้ายพิธีกรที่เป็นบุคคลต้นแบบ แต่ในรายละเอียดซึ่งมีความเป็นตัวของตัวเองผสมอยู่ ทำให้เกิดความต่าง ซึ่งความต่างที่ว่านี้แม้จะเป็นความต่างที่เกิดจากตัวเองอยู่ด้วย แต่ก็มีความต่างที่เป็นผลมาจากบุคคลต้นแบบที่ต่างกันของแต่ละคนเช่นกัน

4. ภูมิหลัง จะเห็นได้ว่า การเลี้ยงดูในวัยเยาว์ ครอบความคิดทางสังคม ปรัชญาชีวิต ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อสไตส์การสัมภาษณ์และพัฒนาการในอาชีพพิธีกรทั้งสิ้น หากในวัยเด็กเลี้ยงให้เป็นคนใฝ่รู้ ช่างคิด ช่างถาม กล้าแสดงออก ก็จะมีผลต่อเนื้อหากำพูดโตกลายเป็นคนอย่างที่กล่าว จนเมื่อทำงานในอาชีพแล้วก็จะกลายเป็นพิธีกรที่ช่างถามช่างซัก หมั่นหาความรู้อยู่เสมอ หากคนใกล้ชิดเคยเป็นตัวอย่างให้เห็นหรือเลี้ยงดูสั่งสอนให้เป็นคนตรงไปตรงมา กล้าคิด กล้าทำ ก็อาจจะทำให้เป็นพิธีกรที่มีสไตส์ตรงไปตรงมา เลี้ยงดูให้เป็นคนสุภาพอ่อนโยน ก็จะกลายเป็นพิธีกรที่อ่อนน้อม ประนีประนอม เหล่านี้ล้วนมีผลมาจาก ครอบครัวยุติธรรม ทั้งสิ้น และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ ต้นแบบชีวิตจากตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่เรียกว่า “พรสวรรค์” ที่ไม่อาจสอนกันได้ และเมื่อใดก็ตามที่มีทั้งพรสวรรค์และพรแสวงพร้อมกัน ก็จะยิ่งส่งเสริมกันมากขึ้น

5. **พรแสวง โอกาส** จะเห็นได้ว่าพิธีกรหลายคนได้ให้สัมภาษณ์ว่าแต่เดิมไม่ใช่คนกล้าแสดงออก แต่จากการเป็นคนที่มีความใฝ่รู้ มีความพยายามทำทุกอย่างอย่างเต็มที่ ประกอบกับโอกาสที่เอื้อให้ได้ฝึกตัวเอง ให้ได้มีเวที มีสนามในการฝึกฝน มีโอกาสได้ทำในสิ่งซึ่งคนที่มิพรสวรรค์บางคนอาจจะไม่ได้ทำ เหล่านี้ก็จะอาจทำให้เป็นพิธีกรในวิถีของตัวเองได้

5. **อื่นๆ** ปัจจัยอื่นอีกมากที่มีผลต่อสไตลการนำเสนอของพิธีกร และพัฒนาการความเป็นมืออาชีพ เวลาของการนำเสนอรายการก็มีอิทธิพลต่อพิธีกร เช่น เวลาออกอากาศในช่วงบ่าย เพื่อให้ผู้ชมช่วงเหงา ก็อาจจะต้องเพิ่มความคึกคักเข้าไป รายการที่มีเวลาในการออกอากาศ สด และจำกัด ก็อาจจะทำให้การนำเสนอของพิธีกรออกมาในแนวเร่ร่อน รวบรัด เป็นต้น

นโยบายองค์กร โดยเฉพาะสถานีที่รายการออกอากาศ หรือ นโยบายจากหน่วยงานที่ส่งแขกรับเชิญมาออกรายการก็มีผลต่อการทำงานของพิธีกรเช่นกัน หากทางสถานีมีนโยบายในการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนภาครัฐ คำถามก็จะเป็นคำถามนำในสัดส่วนที่มากกว่าสถานีอื่น หรือ นโยบายของสถานีต้องการที่จะให้พิธีกรแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา จุดนี้ พิธีกรก็จะถูกหล่อหลอมสไตลออกมาคล้ายๆกัน หรือหน่วยงานบางหน่วยงานประสงค์จะให้เน้นถามเฉพาะเรื่อง การสัมภาษณ์ก็จะเป็นในอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นต้น และอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นผลเช่นกัน คือกระแสนิยมในยุคนั้นๆ อย่างในยุคปัจจุบัน จะเห็นว่า พิธีกรที่ตรงไปตรงมา ใส่มองในการทำงาน ค่อนข้างได้รับความนิยมนอย่างมาก ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวโน้มที่ดีที่ผู้ชมต้องการชมผลงานเช่นนี้ ก็เป็นผลกับการปรับตัวเองของพิธีกรเช่นกัน

โครงสร้างทางความคิด และการเตรียมตัว ประสบการณ์จะช่วยให้โครงสร้างทางความคิดชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตามการร่างก็ดูจะมีส่วนช่วยให้ไม่ตกประเด็นที่อาจจะลืม การศึกษาข้อมูลมาดี กรอบความรู้ที่มี การเตรียมตัวก่อนเข้ารายการด้วยการพูดคุยกับแขก หรือศึกษาประเด็นมีส่วนช่วยในการทำรายการให้ลื่นไหล และเป็นผลกับการนำโครงสร้างทางความคิดมาปรับใช้

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผู้รับสารมีทัศนคติต่อสไตล์การสัมภาษณ์ของพิธีกรแต่ละคนอย่างไร

สรุปผล

1.รายการกรองสถานการณ์

กลุ่มนิสิตนักศึกษา ชื่นชอบบุคลิกภาพส่วนตัวของคุณอดิศักดิ์ โดยเฉพาะหน้าตา การแต่งกาย การใช้เสียง ส่วนการถามคำถาม กลุ่มนิสิตนักศึกษาเห็นว่าคุณอดิศักดิ์ทำได้ดี มีปฏิภาณไหวพริบ จับประเด็นดีมีประโยชน์กับผู้ชม แต่สไตล์ดูเนิบช้า จนดูน่าเบื่อในบางครั้ง การสร้างบรรยากาศก็ดูน่าเบื่อ ปังจ๊อบเวดล้อมในรายการไม่ดี

วิทยทำงานตอนต้น เห็นว่าคุณอดิศักดิ์หน้าตาดี น่าเสียดใจ น่าเชื่อถือ บุคลิกดูเหมาะสม สไตล์การสัมภาษณ์เป็นเชิงรุกมีความเป็นตัวของตัวเองสูง บรรยากาศดูเรื่อยๆ ดูเป็นรูปแบบการทำรายการแบบเก่าๆ ไม่น่าสนใจ ถามคำถามเหมือนตามสคริปต์ แต่เหมือนมีการเตรียมตัวดี นำเสนอออกมาดูฉลาด เป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการ แต่ให้เกียรติมากจนดูอึดอัดในบางครั้ง ปังจ๊อบอื่นด้านการผลิตน่าเบื่อ

วิทยทำงานตอนปลาย เห็นว่าคุณอดิศักดิ์มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นพิธีกร แต่บางครั้งดูวางท่ามากเกินไป สไตล์การสัมภาษณ์เป็นเชิงรุก ลำดับความคิดดี ตั้งคำถามดีแต่เหมือนตามสคริปต์ แต่ทำได้ดี การสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง ใส่ใจผู้ร่วมรายการ แต่มักลืมปฏิสัมพันธ์กับคนดูองค์ประกอบอื่นในรายการไม่ดี

2.รายการถึงลูกถึงคน

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่าคุณสรยุทธ มีสไตล์การสัมภาษณ์ที่เป็นเชิงรุก ดูดูดี ทำทางใส่ใจเนื้อหา การถามตอบ มีการวิเคราะห์ประเด็นไปพร้อมกัน อักษรระการออกเสียงไม่ชัดเจน บุคลิกโดยรวมเหมาะกับรายการ ควบคุมสถานการณ์ได้ดี มีเพื่อนนักก่อนเบา เน้นคำถามเชิงรุก เก็บเอาข้อมูล ในด้านการผลิต องค์ประกอบอื่นๆในรายการดีทำให้พิธีกรดูเด่น ใช้ความขัดแย้งดึงดูดผู้ชมได้สำเร็จ

วิทยทำงานตอนต้น เห็นว่า คุณสรยุทธมีบุคลิกภาพที่ขึงขัง น่าสนใจ แต่อักษรไม่ชัดเจน แต่ด้วยบุคลิกภาพที่โดดเด่นมีความเป็นตัวของตัวเองสูง จึงทำให้คนมองข้ามเรื่องของอักษรที่ไม่

ชัด ใช้ภาษาต่างๆในการถ่ายทอด อธิบายเรียงลำดับประเด็นดี รุกถามผู้ร่วมรายการมากเกินไปในบางครั้ง ดูเร่งรีบ คาดคั้น แต่มีความเป็นกันเอง ตรงไปตรงมากับทุกฝ่าย ถามคำถามตรงประเด็น ล้วงลึก คนดูได้ประโยชน์มาก ส่วนองค์ประกอบด้านการผลิตดี และสอดคล้องกันกับรูปแบบรายการ

วิทยุทำงานตอนปลาย เห็นว่าคุณสุรยุทธมีความเป็นตัวของตัวเองสูง อักขระไม่ดี บุคลิกดูคั้น ชิงชัง สไตส์การสัมภาษณ์เป็นเชิงรุก ตรงประเด็น แต่ไม่ก้าวร้าว เป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการ แต่บางทีวางตัวเหนือกว่าผู้ร่วมรายการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในการคุมเกมของคุณสุรยุทธ การถามคำถามไม่อ้อมค้อม ตรงประเด็น แต่บางครั้งเหมือนครอบงำผู้ชม องค์ประกอบด้านการผลิตดูประณีต เลือกใช้สีจากเหมาะสมทำให้พิธีกรดูเด่น มุมกล้องดี ละเอียด

3. รายการบ่ายนี้มีคำตอบ

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่า ทั้งคุณวิศาลและคุณสุนทรมีบุคลิกภาพส่วนตัวดี ดำเนินรายการได้น่าสนใจ แม้ในเรื่องที่น่าเบื่อ แต่คุณวิศาลดูเด่นกว่า คุณวิศาล มักใช้คำถามเปิดประเด็น ส่วนคุณสุนทร มักถามคำถามเก็บรายละเอียด การนำเสนอเนื้อหาในแต่ละวัน คุณวิศาล ทำได้ดี และเด่นกว่า คุณสุนทร คุณสุนทรดูเด่นกว่าคุณวิศาลในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์กับคนดูที่บ้าน ส่วนคุณวิศาล จะเด่นในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการ แต่โดยรวมทั้งคู่สามารถสร้างบรรยากาศออกมาได้ดีกว่า ทำให้รายการดูแล้วไม่น่าเบื่อแม้ประเด็นบางวันจะน่าเบื่อ องค์ประกอบด้านการผลิตไม่ดีนก แต่ไม่เป็นผลกับพิธีกร

วิทยุทำงานตอนต้น เห็นว่าบุคลิกภาพโดยทั่วไปของคุณวิศาลดูรวมๆดี อักขระชัดเจน น้ำเสียง เป็นทางการมากจนไม่เป็นธรรมชาติในบางครั้ง แต่บุคลิกภาพดูน่าเชื่อถือ การพูดจาดี เตรียมตัวมาดี แดกจกานในความคิด ส่วนบุคลิกภาพของ คุณสุนทร ดูสวยดี ออกเสียงอักขระพอใช้ ท่าทางดูเป็นธรรมชาติกว่าคุณวิศาล แต่ดูฉลาดน้อยกว่า ส่วนสไตส์การทำหน้าที่พิธีกร คุณวิศาล พยายามซักถามสอดแทรกตลอด รุกแต่ไม่เสียมารยาท เน้นการวิเคราะห์ทันทีหลังจากซักถามข้อมูลในประเด็นนั้นๆ คุณสุนทรคอยรับลูกและเสริม คอยตามแทรก มักเป็นคำถามเสริมรายละเอียดที่เหลือจากคุณวิศาล ทำให้คุณวิศาลดูเด่นอยู่คนเดียวในการดำเนินรายการ องค์ประกอบด้านการผลิตไม่ส่งผล สรุปทั้งรายการดูได้แต่ไม่น่าติดตามพิธีกรก็ยังไม่จูงใจและเด่นพอ

วิทยทำงานตอนปลาย เห็นว่าคุณวิศาลฉลาดมีความรู้ เป็นพิธีกรเชิงรุก อธิบายดี คุณสุนทรี บุคลิกภาพดี แต่มีบทบาทน้อย การเข้าคู่ขาดความสมดุล ไม่พึ่งพากัน คุณวิศาลทำการบ้านมาดี มีการสรุปสม่ำเสมอ แต่มักจดจ่อกับผู้ร่วมรายการคนใดคนหนึ่งนานเกินไป คุณสุนทรีทำหน้าที่ไม่ค่อยดี แต่ทั้งสองมีความเป็นกันเอง การจัดให้มีคนรับโทรศัพท์เป็นสิ่งที่ดึงดูดของรายการ

4. รายการมันนี่ทอล์ค

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่า รศ.ดร.ไพบูลย์ คุณเป็นนักวิชาการที่มีภูมิรัฐสูง เป็นผู้ใหญ่ แต่กลับดำเนินรายการได้ผ่อนคลาย เป็นตัวของตัวเอง เป็นธรรมชาติ แม้จะดูอายุมากไม่ดึงดูคน มีสไตล์เฉพาะตัวไม่เหมือนใคร สร้างบรรยากาศได้สนุกสนาน ให้ข้อมูลกับผู้ชมเต็มที่ คำถามส่วนใหญ่เป็นคำถามเปิด คุณไม่มีสคริปต์ ยิ่งคุยยิ่งฉลาด มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการสูง แต่ดูให้เกียรติ สั้นไหลไปด้วยกันดีทั้งพิธีกรและผู้ร่วมรายการ ฉากและองค์ประกอบด้านการผลิตที่ดูไม่ดี กลับไม่มีผลเลย

วิทยทำงานตอนต้น เห็นว่า รศ.ดร.ไพบูลย์ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง โดยเฉพาะการแสดงอารมณ์ คุณเป็นคนแก่อารมณ์ดี น่าคุยด้วย คุยในเรื่องที่เป็นสาระให้เป็นเรื่องสบาย ๆ และเข้าถึงได้ ลีลาพูดจาฉะฉาน เป็นตลกหน้าตาย เหมือนคุยกันในวงสุรา แต่คุณมีชั้นเชิงในการนำเสนอและคุณเป็นผู้รู้ มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการสูง มักตั้งคำถามเชิงรุก มีประเด็นชัดเจน เตรียมตัวมาพร้อม สามารถช่วยอธิบายเสริมความเข้าใจให้คนดูได้เข้าใจง่ายขึ้น บรรยากาศในรายการดูสนุกสนานแต่ไม่ไร้สาระ ถือว่า ดีที่สุดในรายการที่เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจ หุ่น เท่าที่กลุ่มสนทนากลุ่มนี้เคยดูมา แม้กระทั่งฉากเซช ๆ ยังไม่ส่งผลใดๆ ต่อเนื้อหารายการเลย เพราะพิธีกรทำหน้าที่ได้ดีมาก

วิทยทำงานตอนปลาย เห็นว่าอาจารย์มีบุคลิกภาพที่โดดเด่นมาก เป็นพิธีกรรายการที่เหมาะสมที่สุด ตลก แต่มีความเป็นวิชาการสูงดูไม่เครียด แม้รายการโดยรวมจะน่าเบื่อทั้งบรรยากาศและเนื้อหา แต่พิธีกรสามารถปรับให้ตรงนี้ลดลงได้ พิธีกรมีสไตล์การสัมภาษณ์เชิงรุก แฉฉานในความรู้ บางทีกลับดูเหมือนครูกำลังแลกเปลี่ยนประเด็นหรือสั่งสอนลูกศิษย์ซึ่งเป็นผู้ร่วมรายการ การสร้างบรรยากาศในรายการ เปิดรายการเกิดความรู้สึกไม่คาดหวัง แต่พอดูแล้ว ผ่อนคลายกว่าที่คิด เข้าถึงได้ เป็นเรื่องที่มีประโยชน์เฉพาะกลุ่มอย่างยิ่ง พิธีกรเก่ง และฉลาดสามารถลดระดับความยากของประเด็นลงได้

5.รายการเที่ยวยกแผง

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่าบุคลิกภาพภายนอกของพิธีกรชายดูมีความรู้ ส่วนคุณจอมขวัญ จะดูไม่น่าเชื่อถือ น้ำเสียงน่าฟังทั้งคู่ คุณจอมขวัญพูดเร็วไปหน่อย คุณยุทธนามีจังหวะจะโคนดีกว่า ส่วนลักษณะท่าทางคุณยุทธนามีองค์ความรู้ในการดำเนินรายการมากกว่าคุณจอมขวัญ ทั้งคู่ทำหน้าที่เข้าหากันดี แต่ทั้ง 2 มีลักษณะเป็นพิธีกรเชิงรุก คือพยายามถามเอาข้อมูลจากผู้ร่วมรายการ ให้มากที่สุด ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อคนดูมาก การตั้งคำถามเน้นคำถามเชิงรุกและล้วงลึก โดยเฉพาะคำถามเปิดของคุณยุทธนา ค่อนข้างแสดงถึงการเป็นผู้มีความรู้มากกว่าคุณจอมขวัญ ส่วนการสร้างบรรยากาศ ทั้งคู่เป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการดี แต่คุณยุทธนาจะดูไม่สนุกสนานเท่าคุณจอมขวัญ ส่วนองค์ประกอบด้านการผลิตอย่างการวางตำแหน่งการยืนของพิธีกรไม่ค่อยเหมาะสม

วัยทำงานตอนต้น เห็นว่า คุณยุทธนามีบุคลิกภาพดีพอประมาณ คุณจอมขวัญเช่นกัน แต่มีความเป็นกันเอง ดูเป็นธรรมชาติ คุณยุทธนามีบุคลิกที่น่าเชื่อถือกว่า เมื่อเริ่มรายการดูเป็นธรรมชาติและดูเป็นกันเอง แต่เมื่อเริ่มประเด็นพูดคุยไปเรื่อย ๆ ดูเรียบไป ขาดอรรถรส บรรยากาศในรายการดูเรียบง่าย ขาดความน่าสนใจ. เน้นการสัมภาษณ์รายละเอียด คุณจอมขวัญดูเป็นธรรมชาติในการสร้างความเป็นกันเอง แต่คุณยุทธนาดูพยายามมากเกินไป จนไม่เป็นธรรมชาติ การตั้งคำถาม คำถามขาดความต่อเนื่องดูเป็นขี้นามากกว่าที่เป็นคำถามเชิงรุกดูเหมือนเตรียมตัวในการถาม-ตอบกันมาก่อน ทำให้น่าเบื่อไม่น่าติดตาม ตำแหน่งการยืนของพิธีกรเหมือนข่ม ดูอึดอัด

วัยทำงานตอนปลาย เห็นว่าคุณยุทธนามีบุคลิกดูเป็นผู้รู้ อักขระดี ดูเป็นมิตร คุณจอมขวัญก็ดูเป็นมิตร น้ำเสียงน่าฟัง แต่บุคลิกยังดูเป็นผู้รู้ไม่เท่าพิธีกรชาย เหมือนเป็นพิธีกรรองมาช่วยเสริมประเด็น สไตส์การทำหน้าที่พิธีกร ค่อนข้างราบเรียบทั้งคู่คุณจอมขวัญและคุณยุทธนา แต่มีสาระชัดเจนดี เป็นกันเองกับผู้ร่วมรายการ การแลกเปลี่ยนไม่เท่ากัน เหมือนพิธีกรชายแย่งบทบาทไปมาก แต่การสร้างบรรยากาศคุณจอมขวัญทำได้ดีกว่าคุณยุทธนา ช่วยให้เบาสบายมากขึ้น คุณจอมขวัญจะเด่นกว่าในแง่การสร้างบรรยากาศ แต่ในทางวิชาการคุณยุทธนาจะเด่นกว่า แต่โดยรวมดูเข้าหากันดี การตั้งคำถาม มีการเตรียมมาดี คุณยุทธนาเน้นถามประเด็นหลัก คุณจอมขวัญเน้นคำถามเก็บตก รูปแบบของรายการที่ให้พิธีกรยืนขนานทำให้ เกิดระยะห่าง และไม่อยู่ในระดับสายตาเดียวกัน จึงทำให้บรรยากาศโดยรวมไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ

6.รายการเส้นทางนักลงทุน

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่าคุณฉัตรดีพูดค่อนข้างเร็ว แต่บุคลิกภาพและการพูดจาโดยรวม มีความน่าเชื่อถือน่าติดตาม ทำทางการนำเสนอตัวเองเหมือนผู้ประกาศข่าวมากกว่าพิธีกร สไตล์ค่อนข้างราบเรียบ ประกอบกับเนื้อหารายการที่ค่อนข้างหนัก และยังไม่ได้มีความพยายามในการสร้างบรรยากาศในรายการ ดูเรียบและหนัก เพราะเน้นประเด็นอย่างเดียว ทำให้เกิดความน่าเบื่อได้ง่าย ถามคำถามเหมือนการเตรียมสคริปต์มาอย่างดี โดยรวมแล้วพิธีกรทำให้บรรยากาศดูเครียดเรียบๆ และน่าเบื่อ

กลุ่มวัยทำงานตอนต้น เห็นว่าคุณฉัตรดีดูดีน่าเชื่อถือ มีความเป็นธรรมชาติ และเป็นกันเอง พูดเร็วไป เหมือนอ่านข่าวมากกว่าการทำหน้าที่พิธีกร มีสไตล์การสัมภาษณ์ทั้งรุกและรับอย่างสุภาพ มีสมาธิในการรับฟังให้เกิดกับผู้ร่วมรายการ แต่การนำเสนอตัวเองเหมือนผู้ประกาศข่าวมากกว่าพิธีกร ดูมีระเบียบแบบแผนมากไป สร้างบรรยากาศในรายการได้ดีดูเป็นกันเอง ตั้งคำถามดี ดูมีการเตรียมตัว ตรงประเด็นน่าสนใจ แต่ดูเหมือนตามสคริปต์มากไป ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ในรายการดูมีรูปแบบมากเกินไป จนเหมือนเป็นการจำกัดพิธีกรและผู้ร่วมรายการให้ทำตามสคริปต์และรูปแบบที่ต้องการ ทำให้น่าเบื่อ

กลุ่มวัยทำงานตอนปลาย เห็นว่าคุณฉัตรดีเป็นพิธีกรที่มีความมั่นใจสูงบุคลิกหน้าตา ทำทางน่าเชื่อถือ เหมาะกับเนื้อหารายการ น่าเสียดายที่พูดค่อนข้างเร็วและเร็ว ไม่ชัดเจนในบางช่วง มีสไตล์การสัมภาษณ์ที่เรียบๆ ซึ่งอาจจะดูราบเรียบในระดับเดียวตลอดทั้งรายการจนน่าเบื่อ บางครั้งพูดแทรกผู้ร่วมรายการ แต่การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการและการสร้างบรรยากาศโดยรวมมีการพูดคุยกับผู้ร่วมรายการอย่างเป็นธรรมชาติและเป็นกันเอง แต่บางครั้งพยายามช่วยผู้ร่วมรายการตอบจนดูไม่มีที่ การตั้งคำถามน่าสนใจตรงประเด็น ดูแล้วเหมือนทำการบ้านมาดี

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า สไตล์การสัมภาษณ์ของพิธีกรประเภทสนทนาเชิงสาระแต่ละคนจะใช้คำถามเปิดเป็นหลัก โดยมีการใช้คำถามประเภทอื่นรองลงมาในสัดส่วนที่แตกต่างกัน และจะสังเกตได้ว่ารายการสนทนาเชิงสาระที่เกี่ยวกับสถานการณ์ สังคม การเมือง อย่างรายการกรองสถานการณ์ รายการถึงลูกถึงคนและรายการบ่ายนี้มีคำตอบ มักให้ความสำคัญกับการเปิดประเด็นมากกว่ารายการประเภทเศรษฐกิจ และจะสังเกตพบว่า คำถามแรกที่พิธีกรถาม มักจะมีสไตล์คล้ายกันในการถาม คือ ถามคำถามทันที เข้าประเด็นทันที โดยผู้ร่วมรายการยังไม่ทันตั้งตัว ซึ่งอาจ

กล่าวได้ว่ากำลังเป็นที่นิยมปฏิบัติกันอย่างมากในขณะนี้ ส่วนการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมรายการ และการนำเสนอตัวเองของแต่ละคนก็必将มีความแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพส่วนตัว ดังปรากฏในสรุปผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ที่ 1

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า รูปแบบและเนื้อหาของรายการเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อ สไตลล์การสัมภาษณ์ของพิธีกร จนอาจเรียกได้ว่าเป็นปัจจัยหลักในการนำเสนอตัวเองของพิธีกร อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์พบว่า โดยพื้นฐานในเรื่องบุคลิกภาพและการนำเสนอตัวเองของ พิธีกรแต่ละคนก็สอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาของรายการอยู่แล้วเป็นทุนเดิม น่าจะเป็นการ ตั้งใจของทีมงานรายการส่วนหนึ่งที่ในการสรรหาพิธีกรที่มีบุคลิกภาพสอดคล้องกับรูปแบบรายการ ประกอบกับความสามารถและการนำเสนอตัวเองให้สอดคล้องของพิธีกรอีกส่วนหนึ่ง สำหรับ ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่สอดคล้องกันของพิธีกรแต่ละคนที่ถือเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมทักษะการ สัมภาษณ์ได้เป็นอย่างดีคือ ประสบการณ์ทางด้านกรเป็นผู้สื่อข่าวมาก่อน ซึ่งช่วยในเรื่องการ กำหนดประเด็นการตั้งคำถาม การจับประเด็นสำคัญ เป็นต้น นอกจากนี้ พิธีกรแต่ละคนได้ให้ ความเห็นตรงกันในเรื่องการแสวงหาความรู้และการหมั่นติดตามข่าวสารซึ่งถือเป็นพรแสวงที่จะ ช่วยส่งเสริมทุนรอนเดิมอย่างพรสวรรค์ ภูมิหลัง โครงสร้างทางความคิด และการเตรียมตัวก่อนเข้า รายการ ดังปรากฏในสรุปผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

3. ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ช่วงวัยที่แตกต่างกันของผู้รับสารส่งผลให้ทัศนคติที่มีต่อ สไตลล์การสัมภาษณ์ของพิธีกรแตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์พบว่าความสามารถและการ นำเสนอตัวเองของพิธีกรรายการประเภทสนทนาเชิงสาระมีผลต่อการรับชมของผู้ชม มากกว่า องค์ประกอบอื่นของรายการในด้านรูปแบบ เนื้อหา ฉาก แสง สี การจัดตำแหน่งการนั่ง เป็นต้น และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกัน จากทัศนคติของผู้รับสารที่มีต่อพิธีกรแต่ละรายการจะพบว่า สอดคล้องกันกับผลการวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาพบในเรื่องบุคลิกภาพ การสร้างบรรยากาศ และการสร้าง ปฏิสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่

ส่วนของการถามคำถาม การตั้งคำถาม ผลที่ออกมาจะไม่สอดคล้องกันทีเดียวนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับสารส่วนใหญ่มักเห็นว่าพิธีกรเกือบจะทั้งหมด ยกเว้นคุณสรยุทธและคุณ วิศาล มีการถามคำถามที่เตรียมมาแล้ว เหมือนการถามคำถามตามสคริปต์ แต่จากการวิเคราะห์ของ ผู้วิจัยจากการวิเคราะห์เทปรายการ การสัมภาษณ์ และประสบการณ์การทำงานส่วนตัวของผู้วิจัย พบว่า การถามคำถามของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระส่วนใหญ่เป็นการถามคำถามตาม โครงสร้างทางความคิดของพิธีกรเอง โดยมีกรอบคำถามที่ทางทีมงานมีให้บ้างเล็กน้อย แต่คำถาม ส่วนใหญ่เป็นการแตกประเด็นทางความคิด จากความรู้พื้นฐานที่พิธีกรมี และจากข้อมูลดิบที่ทาง

ทีมงานจัดทำมาให้ในเบื้องต้น จะมีความแตกต่างไปจากนี้เล็กน้อย เมื่อมีเงื่อนไขในเรื่องการทำงานร่วมกันกับพิธีกรคู่ ซึ่งต้องมีการคุยประเด็น แบ่งคำถามกันก่อนอย่างคร่าวๆ แต่เมื่อถึงเวลาการทำงานจริง ก็มักจะมีคำถามต่อเนื่องที่แตกออกมาเองจากโครงสร้างทางความคิด ความรู้ และประสบการณ์ส่วนตัวทั้งสิ้น

นอกจากนี้อาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและรูปแบบรายการ อย่างรายการเขี้ยวคนแฉง และรายการเส้นทางนักลงทุน จะเห็นได้ว่า รายการทั้งสองมีรูปแบบของรายการคือ มีการสัมภาษณ์เป็นช่วงหนึ่งของรายการเท่านั้น เวลาที่มีในช่วงจึงค่อนข้างจำกัด ดังนั้นการถามคำถามจึงอาจจะต้องมีการเตรียมตัว และเตรียมประเด็นคำถาม และถามคำถามตามสคริปต์เป็นสัดส่วนที่มากกว่ารายการอื่น

อย่างไรก็ตามสิ่งที่ผู้วิจัยพบตรงกันกับผู้รับสารอีกประการหนึ่งคือ สุดท้าย องค์ประกอบอื่นๆ ด้านการผลิตก็ไม่ได้มีผลมากนักกับการทำหน้าที่ของพิธีกร หากพิธีกรมีสไตล์ที่น่าสนใจและทำหน้าที่ได้ดี และอาจสรุปได้ว่าผู้รับสารส่วนใหญ่มักให้ความสนใจกับพิธีกรที่มีความเป็นตัวของตัวเองที่ชัดเจน อย่างคุณสรยุทธและ รศ.ดร.ไพบุลย์ สิ่งนี้น่าจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า พิธีกรที่มีความเป็นตัวของตัวเองจะมีแนวโน้มได้รับการยอมรับมากในสายตาของผู้รับสาร และหากมีความโดดเด่นพอ หน้าตา ก็ไม่ใช่เรื่องที่สำคัญอันดับหนึ่งสำหรับการเป็นพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระ

4. จากการวิจัยยังพบข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคือ รายการสนทนาเชิงสาระที่เกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างรายการถึงลูกถึงคน และรายการกรองสถานการณ์ จะมีลักษณะเฉพาะที่ตรงกันคือ เป็นรายการที่นำเสนอในเรื่องประเด็นความขัดแย้งหรือประเด็นของความกังขาที่เกิดขึ้นในสังคม จึงมีลักษณะที่แตกต่างกันกับการนำเสนอรายการที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ที่ดูเป็นรายการเน้นให้ความรู้และข้อมูล การนำเสนอรายการประเภทให้ความรู้ในลักษณะนี้จึงเห็นถึงความพยายามที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความผ่อนคลายในการรับชมมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการมันนี่ทอล์คที่พิธีกรมีแนวคิดชัดเจนว่า จะมุ่งนำเสนอให้เป็นไปในลักษณะของ Edutainment หรือพยายามให้รายการเป็นเหมือนการสอนหนังสือให้กับชาวบ้านสอนเรื่องยากให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายและผ่อนคลายไปพร้อมกัน และเห็นได้ชัดว่า ทั้งรายการมันนี่ทอล์ค รายการเส้นทางนักลงทุน และรายการเขี้ยวคนแฉง แทบจะไม่มีการนำเสนอในเรื่องประเด็นความขัดแย้งเลย แต่จะมุ่งนำเสนอความรู้เป็นสำคัญ

5. หากพิจารณาในเรื่องของบทบาททางเพศของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระ จะพบว่า ก่อนหน้านี้ รายการประเภทนี้ส่วนใหญ่ พิธีกรจะเป็นผู้ชาย โดยในบางรายการอาจมีผู้หญิงเป็น

เสมือนไม้ประดับเพื่อสร้างสีสันและบรรยากาศ แต่สำหรับในปัจจุบัน ผู้หญิงเริ่มก้าวเข้ามา มีบทบาทมากขึ้นในฐานะพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระ ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมในเรื่องเพศ ที่เริ่มมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น เป็นการให้ค่าของสังคมต่อผู้หญิงที่มีมากขึ้น จึงส่งผลอีกทอดต่อบทบาทของพิธีกรทางโทรทัศน์ และเมื่อพิจารณาบทบาทของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระที่เป็นผู้หญิง ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ จะพบว่า แม้ผู้หญิงจะมีโอกาสได้เข้ามาทำหน้าที่พิธีกรสนทนาเชิงสาระ แต่ก็เป็นการจัดรายการคู่กันกับผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นรายการบ่ายนี้มีคำตอบ รายการเชียววกแฉง และรายการเส้นทางนักลงทุนที่มีพิธีกรผู้หญิงหมุนเวียนกันมาคู่กับคุณธีรศักดิ์ และหากพิจารณาในอีกชั้นหนึ่ง จะพบว่า บทบาทของผู้หญิงเริ่มมีแนวโน้มที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น จากเมื่อก่อนอาจเป็นเพียงไม้ประดับในรายการ ปัจจุบันจากผลการวิจัยชิ้นนี้ พบว่า พิธีกรผู้หญิงเริ่มเชยิบฐานะขึ้นเป็นพิธีกรรอง ที่มีบทบาทในการเสริมประเด็น เก็บตกรายละเอียดอย่างสร้างสรรค์ นอกเหนือไปจากการสร้างบรรยากาศที่ผู้หญิงมักทำได้ดีกว่า และเมื่อพิจารณาแนวโน้มที่เป็นไปในลักษณะเช่นนี้ จะพบว่า มีโอกาสเป็นไปได้อย่างมากที่ในอนาคต ผู้หญิงจะเชยิบฐานะขึ้นไปเป็นพิธีกรสนทนาเชิงสาระที่มีบทบาทเป็นพิธีกรหลักได้ในอนาคต

6. จากคุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งของคุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา คือความเป็นคนเด็ดขาด โดยเฉพาะในการควบคุมสถานการณ์อย่างตรงไปตรงมา อาจสรุปได้ว่ารายการสนทนาเชิงสาระประเภทที่จัดให้มีสองฝ่ายมาโต้แย้งกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่พิธีกรจะต้องมีคุณสมบัติข้อนี้ โดยเฉพาะกับรูปแบบรายการที่เป็นนิวส์โชว์ พิธีกรต้องเป็นเหมือนกึ่งนักแสดง คือรู้จักสร้างบรรยากาศ อารมณ์ความรู้สึกให้เกิดขึ้นในรายการอย่างมีสีสันชัดเจน ขณะเดียวกันก็ต้องมีความเด็ดขาดในการควบคุมสถานการณ์ที่ตัวเองได้สร้างเอาไว้อย่างจริงจังในเรื่องของความขัดแย้ง

7. จะพบว่า พิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระที่ประสบผลสำเร็จ นอกจากจะต้องมีลักษณะความเป็นตัวของตัวเองที่โดดเด่นชัดเจน อย่าง รศ.ดร.ไพบุลย์ เสรีวิวัฒนา และ คุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา ที่ได้รับความชื่นชมอย่างมากจากการสนทนากลุ่มย่อยแล้ว ยังพบว่า ความรู้จริงในเรื่องที่สนทนา เป็นเงื่อนไขสำคัญอีกประการหนึ่งของการสัมภาษณ์ที่ประสบความสำเร็จของพิธีกรรายการสนทนาเชิงสาระในปัจจุบัน โดยผู้ชมจะรู้สึกได้ว่าพิธีกรคนใดรู้จริง หรือเพียงแค่รู้บ้าง

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. เนื่องจากการขอสำเนาเทปรายการถึงลูกถึงคนและรายการบ่ายนี้มีคำตอบจากทางช่อง 9 โมเดิร์นนาถัน มีปัญหา ผู้วิจัยต้องบันทึกเทปด้วยตัวเอง จึงไม่สามารถจะบันทึกย้อนหลังได้ ช่วงเวลาของเทปรายการที่นำมาวิเคราะห์จึงไม่ตรงกันกับอีก 4 รายการที่เหลือ

2. ตามระเบียบวิธีวิจัยต้องสัมภาษณ์พิธีกรทั้ง 8 คน แต่คุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา ไม่สามารถให้เวลาในการสัมภาษณ์ได้ ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาจากเอกสารที่บรรจุบทสัมภาษณ์ของคุณสรยุทธแทน

ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

เพื่อขยายผลการศึกษาต่อเนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์ในส่วนของแนวโน้มของรูปแบบหรือสไตล์ของพิธีกรที่เป็นที่นิยมในแต่ละยุค รวมไปถึงแนวโน้มในอนาคตด้วยว่า แพ้ชนะการแสดงออกของพิธีกรแต่ละยุคเป็นอย่างไร ตัวอย่างเช่น ในยุคแรกๆของการเป็นพิธีกร พิธีกรต้องทำได้ทุกอย่าง ทั้ง รำไทย ร้องเพลง เป็นต้น ในบางยุค เหมือนนิยมพิธีกรแนวสอบสวน (investigation) ซึ่งดูเหมือนจะโดดเด่นมากในช่วงของคุณไตรภพ ในยุคนี้ดูเหมือนจะนิยมความเป็นสากลมากขึ้น เน้นพิธีกรที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง เป็นต้น เหล่านี้ น่าศึกษาว่าพิธีกรในแต่ละยุคมีสไตล์แพ้นิยมอย่างไรบ้าง และอนาคตกระแสนิยมแบบไหนที่จะมาแรง น่าจะเป็นการวิจัยในอนาคตที่สามารถนำเอาผลการวิจัยชิ้นนี้ไปประกอบและต่อยอดได้